

246829

ปัญหาการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า: ศึกษากรณีผู้ขอจดทะเบียนหลายราย
ต่างยื่นคำขอจดทะเบียนเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้า
ที่เหมือนกันหรือคล้ายกัน (มาตรา 20 ถึงมาตรา 26)

PROBLEM OF TRADEMARK REGISTRATION: A CASE STUDY IN WHICH SEVERAL
APPLICANTS FILE APPLICATIONS FOR REGISTRATION OF
IDENTICAL OR SIMILAR MARKS

จริญญา เพชรอาวุธ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2554

600251590

246829

ปัญหาการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า: ศึกษากรณีผู้จดทะเบียนหลายราย
ต่างยื่นคำขอจดทะเบียนเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้า
ที่เหมือนกันหรือคล้ายกัน (มาตรา 20 ถึงมาตรา 26)

จริญญา เพชรอาวุธ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

พ.ศ. 2554

**Problem of Trademark Registration: A Case Study in which Several
Applicants file Applications for Registration of
Identical or Similar Marks**

Jarinya Pecharwut

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws
Department of Law
Graduate School, Dhurakij Pundit University**

2011

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า : ศึกษากรณีผู้จดทะเบียน
หลายรายต่างยื่นคำขอจดทะเบียนเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่เหมือนกัน
หรือคล้ายกัน (มาตรา 20 ถึง มาตรา 29)

เสนอโดย จริญญา เพชรอาวุธ

สาขาวิชา นิติศาสตร์ หมวดวิชา กฎหมายเอกชนและกฎหมายธุรกิจ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์สตัตะพล สัจจเดชะ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจารย์สมศักดิ์ พณิชยกุล

ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.ธีระ ศรีธรรมรักษ์)

..... กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(อาจารย์สตัตะพล สัจจเดชะ)

..... กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(อาจารย์สมศักดิ์ พณิชยกุล)

..... กรรมการ
(อาจารย์ไมตรี สุเทพากุล)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ภาณุมาศ สิทธิเวคิน)

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธนิดา จิตรน้อมรัตน์)

วันที่ 28 เดือน เมษายน พ.ศ. 2554

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัญหาการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า: ศึกษากรณีผู้จดทะเบียนหลายรายต่างยื่นคำขอจดทะเบียนเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่เหมือนกันหรือคล้ายกัน (มาตรา 20 ถึงมาตรา 26)
ชื่อผู้เขียน	จริญญา เพชรอาวูร
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์สัตยะพล สัจจะเดชะ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	อาจารย์สมศักดิ์ พณิชยกุล
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2553

บทคัดย่อ

246829

วิทยานิพนธ์นี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงปัญหากรณีผู้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าหลายรายต่างยื่นขอจดทะเบียนเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่เหมือนกันหรือคล้ายกันตามมาตรา 20 ถึงมาตรา 26 แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 เพื่อจะได้ปรับปรุงและแก้ไขกฎหมายเครื่องหมายการค้าให้การจดทะเบียนเกิดความรวดเร็ว เป็นธรรม และเหมาะสมกับประเทศไทย ซึ่งจากการศึกษาหลักเกณฑ์การจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของไทยพบว่าหลักเกณฑ์ที่กฎหมายบัญญัติถึงวิธีการในการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้ามีปัญหาในทางปฏิบัติ อันเกิดจากการกำหนดขั้นตอนที่ยุ่งยากซับซ้อนเกินไปและความไม่ชัดเจนของกฎหมายก่อให้เกิดปัญหาการตีความข้อกฎหมายอยู่หลายประการ จึงส่งผลให้เกิดปัญหาการจดทะเบียนล่าช้า และสร้างความไม่เป็นธรรมในการจดทะเบียน ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลเสียหายต่อเจ้าของเครื่องหมายการค้าและผู้ประกอบการค้า ตลอดจนสาธารณชนผู้บริโภคและยังก่อให้เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศเป็นอย่างมาก

การศึกษาถึงปัญหาดังกล่าว ได้นำหลักกฎหมายของประเทศอังกฤษ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศญี่ปุ่นและประเทศจีน มาเปรียบเทียบกับหลักกฎหมายของประเทศไทย ซึ่งพบว่าหลักเกณฑ์ของแต่ละประเทศมีความแตกต่างกัน ผู้ศึกษาเห็นว่าควรมีการแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และขั้นตอนในการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของประเทศไทย กรณีผู้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าหลายรายต่างยื่นขอจดทะเบียนเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่เหมือนกันหรือคล้ายกันโดยนำเอาหลักเกณฑ์ที่ดีของประเทศที่ศึกษามาปรับใช้ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสากลและเกิดความเหมาะสมกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาเช่นปัจจุบัน และเพื่อเป็นการขจัดปัญหาของระบบการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่

ล่าช้า ผู้ศึกษาจึงขอเสนอให้แก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว โดยตัดขั้นตอนที่ยังยากออกไป และให้พิจารณาดำเนินการจดทะเบียนคำขอที่ยื่นเข้ามาเป็นรายแรก ส่วนคำขออื่นที่ยื่นเข้ามาในภายหลังให้สั่งรอกการจดทะเบียนไว้ โดยคำสั่งของนายทะเบียน อุตสาหกรรมต่อคณะกรรมการเครื่องหมายการค้าได้ภายใน 30 วันนับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่ง และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการเครื่องหมายการค้าให้เป็นที่สุด ในกรณีที่ยื่นขอจดทะเบียนวันเดียวกันให้พิจารณาว่าเครื่องหมายใดใช้มาก่อน และผู้ที่ใช้มาก่อนจะได้รับการพิจารณาให้ได้รับจดทะเบียน โดยให้ผู้ขอจดทะเบียนยื่นหลักฐานว่าได้ใช้ก่อนเครื่องหมายดังกล่าวก่อนการจดทะเบียนภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับจดหมายแจ้งคำสั่งจากนายทะเบียน แต่ถ้าหากเริ่มใช้พร้อมกันหรือไม่อาจสรุปได้ว่าใครใช้ก่อนกัน ก็ให้ผู้ขอจดทะเบียนตกลงกันและมีหนังสือแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายใน 30 วันนับแต่วันรับจดหมายแจ้ง ถ้าหากตกลงกันไม่ได้ ก็ให้พิจารณารับจดทะเบียนคำขอที่ยื่นรายแรก คำสั่งของนายทะเบียนให้อุตสาหกรรมต่อคณะกรรมการเครื่องหมายการค้าได้ภายใน 30 วัน

Thesis Title	Problem of Trademark Registration: A Case Study in which Several Applicants file Applications for Registration of Identical or Similar Marks
Author	Jarinya Pecharwut
Thesis Advisor	Satyapon Sachdecha
Co-Thesis Advisor	Somsak Phanichayakul
Department	Law
Academic Year	2010

ABSTRACT

246829

This Thesis aims to address problems concerning the case in which several applicants file applications for registration of identical or similar marks as indicated in Sections 20 to 26 of the Trademarks Act B.E.2534 (1991) and, to improve and amend the trademark laws to ensuring a speedy, fair and appropriate trademark registration process in Thailand. A study on principles provisioned of the law finds that the law creates real problems caused by its complicated process and imprecision of the wording, which creates difficulties for interpretations. This may result in injury to trademark owners, entrepreneurs, the general public and, the economy of the country as a whole.

During the course of this research, the author studied trademark laws of the US, Japan and China, and compared them with Thailand's laws and found that they are different from each other. The author advises that an amendment of Thai laws relating to trademark registration on the previously stated problem be initiated by adopting the good points of the laws from countries researched. This would conform to universal principles and would appropriate for today's changeable economic circumstances.

For a speedier trademark registration processes, the author proposes an amendment to law by repealing the complex processes and granting the first filed application prior consideration. Other applications filed later should be put on hold by the Registrar. Any applicant could file an appeal of such instruction to the Trademark Board within 30 days and, the decision of the Board would be final. In a case in which applications are filed on the same day, the mark

246829

that has been used first should be registered. Evidences of prior use should be filed by the applicant within 30 days after receipt of the Registrar's instruction. In a case in which marks have been used simultaneously or in which the Registrar is unable to conclude which trademarks was use first, the concerned parties should reach an agreement and notify the Registrar in writing within 30 days. If an agreement cannot be reached, the Registrar should grant registration to the application filed first. Any applicant could file an appeal of such instruction to Trademark Board within 30 days.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้รับความสำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาและความเอาใจใส่จาก ท่านอาจารย์สตัยะพล สังจเดชะ ที่กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และท่านสมศักดิ์ พณิชยกุล ที่กรุณารับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม โดยท่านทั้งสองได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ และสนับสนุนเป็นอย่างดี จนทำให้ผู้ศึกษาสามารถเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ธีระ ศรีธรรมรักษ์ ที่ได้กรุณารับเป็น ประธานกรรมการ ท่านไมตรี สุเทพากุล ท่าน ดร.ภาณุมาศ สิทธิเวทิน ที่ได้กรุณารับเป็นกรรมการ ในการสอบวิทยานิพนธ์และชี้แนะข้อบกพร่องต่างๆ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อทอง เพชรอาวุธ คุณแม่บุบผา เพชรอาวุธ และครอบครัวตลอดจนเพื่อนๆ ทุกคน ที่คอยให้กำลังใจ ให้คำปรึกษา ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ศึกษา ด้วยดีตลอดมาจนสำเร็จการศึกษา

ท้ายที่สุดนี้ หากว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีคุณค่าและประโยชน์ต่อการศึกษาแล้ว ผู้ศึกษา ขอมอบความดีทั้งหมดให้แก่ผู้มีพระคุณและบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้แก่ผู้ศึกษา อนึ่งหากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีข้อบกพร่องไม่ว่าจะด้วยประการใดๆ ผู้ศึกษาขอน้อมรับ ไว้แต่เพียงผู้เดียว

จริญญา เพชรอาวุธ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๘
กิตติกรรมประกาศ.....	๙
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	6
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	7
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	8
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา.....	8
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2. ประวัติความเป็นมาและแนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้า.....	10
2.1 ประวัติความเป็นมาของการคุ้มครองเครื่องหมายการค้า.....	10
2.1.1 ประวัติความเป็นมาของการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าของ ต่างประเทศ.....	10
2.1.2 ประวัติความเป็นมาของการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าของ ประเทศไทย.....	11
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับหน้าที่ของเครื่องหมายการค้า.....	13
2.2.1 แนวคิดก่อนการปฏิบัติอุตสาหกรรม.....	13
2.2.2 แนวคิดหลังการปฏิบัติอุตสาหกรรม.....	14
2.3 หน้าที่ของเครื่องหมายการค้า.....	16
2.4 ความหมายของเครื่องหมายการค้า.....	18
2.5 ประเภทของเครื่องหมายการค้า.....	20
2.6 ประโยชน์จากการใช้เครื่องหมายการค้า.....	21
2.7 ระบบการได้สิทธิในเครื่องหมายการค้า.....	22
2.8 อายุการคุ้มครองของเครื่องหมายการค้า.....	24
2.9 ลักษณะของเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนในประเทศไทย.....	24

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.9.1 เครื่องหมายการค้าต้องมีลักษณะบ่งเฉพาะ.....	24
2.9.2 เครื่องหมายการค้าที่มีลักษณะต้องห้ามในการจดทะเบียน.....	26
2.9.3 เครื่องหมายการค้าที่มีลักษณะเหมือนหรือคล้าย.....	29
2.10 เครื่องหมายการค้าที่ผู้จดทะเบียนหลายรายต่างยื่นขอจดทะเบียนเป็น เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกัน	30
3. หลักเกณฑ์ในการพิจารณาเครื่องหมายการค้าที่ผู้จดทะเบียนหลายราย ต่างยื่นขอจดทะเบียนเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกัน ตามกฎหมายต่างประเทศเปรียบเทียบกับประเทศไทย.....	36
3.1 หลักเกณฑ์การพิจารณาเครื่องหมายการค้าที่มีผู้จดทะเบียนหลายราย ต่างยื่นขอจดทะเบียนเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกัน ของต่างประเทศ	37
3.1.1 หลักเกณฑ์การพิจารณาเครื่องหมายการค้าของประเทศอังกฤษ.....	37
3.1.1.1 ระบบการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของประเทศอังกฤษ.....	37
3.1.1.2 ลักษณะของเครื่องหมายการค้าที่กฎหมายให้การคุ้มครอง	39
3.1.1.3 หลักเกณฑ์การพิจารณาเครื่องหมายการค้าที่มีผู้ขอหลายราย ต่างยื่นขอจดทะเบียนเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ เหมือนหรือคล้ายกัน	42
3.1.2 หลักเกณฑ์การพิจารณาเครื่องหมายการค้าของประเทศสหรัฐอเมริกา.....	43
3.1.2.1 ระบบการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของประเทศ สหรัฐอเมริกา	44
3.1.2.2 ลักษณะของเครื่องหมายการค้าที่กฎหมายให้การคุ้มครอง	49
3.1.2.3 หลักเกณฑ์การพิจารณาเครื่องหมายการค้าที่มีผู้ขอหลายราย ต่างยื่นขอจดทะเบียนเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ เหมือนกันหรือคล้ายกัน.....	52
3.1.3 หลักเกณฑ์การพิจารณาเครื่องหมายการค้าของประเทศญี่ปุ่น	53
3.1.3.1 ระบบการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของประเทศญี่ปุ่น.....	53
3.1.3.2 ลักษณะของเครื่องหมายการค้าที่กฎหมายให้การคุ้มครอง	57

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3.1.3.3	หลักเกณฑ์การพิจารณาเครื่องหมายการค้าที่มีผู้ขอหลายราย ต่างยื่นขอจดทะเบียนเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ เหมือนกันหรือคล้ายกัน.....	63
3.1.4	หลักเกณฑ์การพิจารณาเครื่องหมายการค้าของประเทศจีน.....	65
3.1.4.1	ระบบการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของประเทศจีน	66
3.1.4.2	ลักษณะของเครื่องหมายการค้าที่กฎหมายให้การคุ้มครอง	72
3.1.4.3	หลักเกณฑ์การพิจารณาเครื่องหมายการค้าที่มีผู้ขอหลายราย ต่างยื่นขอจดทะเบียนเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ เหมือนกันหรือคล้ายกัน.....	73
3.2	หลักเกณฑ์การพิจารณาเครื่องหมายการค้าที่มีผู้ขอหลายรายต่างยื่นขอ จดทะเบียนเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่เหมือนกันหรือคล้ายกัน ตามกฎหมายไทย	74
3.2.1	ระบบการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของไทย	75
3.2.2	ผลกระทบต่อการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าตามกฎหมายไทย	95
4.	วิเคราะห์ปัญหาการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่มีผู้ขอจดทะเบียนต่างยื่น ขอจดทะเบียนเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่เหมือนกันหรือคล้ายกัน ตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องหมายการค้า.....	97
4.1	บทวิเคราะห์	98
4.1.1	ปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการและขั้นตอนการจดทะเบียน เครื่องหมายการค้า.....	98
4.1.2	ปัญหาเกี่ยวกับความไม่ชัดเจนของกฎหมาย.....	102
4.1.3	ปัญหาความไม่เป็นธรรมในการจดทะเบียน.....	103
5.	บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	107
5.1	บทสรุป	107
5.2	ข้อเสนอแนะ	109
	บรรณานุกรม	112
	ภาคผนวก.....	117